

INFORME PER L'EXEMPCIÓ DE TAXES D'OCUPACIÓ DE LA VIA PÚBLICA PER LES ACTIVITATS ARTÍSTIQUES AL CARRER

Introducció

Entenem les arts de carrer com a qualsevol forma de representació amb finalitats artístiques ofertes a l'espai públic de manera gratuïta, entenent per activitat artística les activitats de música, estàtues humanes, teatre, circ i dansa.

Històricament i antropològicament els espais públics han estat sempre els emplaçaments "naturals" per les representacions de qualsevol tipus, i actualment continuen sent necessaris en aquesta funció. L'espai públic és un escenari "de" i "per" a l'acció social, un territori definit no pels arquitectes o els urbanistes, sinó per les apropiacions que en fan tots els usuaris.

Perquè són necessàries les arts de carrer?

Molt sovint els artistes d'arts de carrer es formen i creen les seves propostes artístiques al marge de la institució acadèmica i dels grans equipaments culturals. Aquest fer "al marge de", els permet allunyar-se de les imposicions estètiques de l'establishment dels recintes clàssics. Les peces de carrer, doncs, s'emplacen en un context viu i ple d'informació on els creadors han de jugar i adaptar-se amb el que ja existeix. Així doncs, treballar en un espai no protegit com el carrer permet pensar i crear en un sistema obert, que permet encaixar els elements estranys, els curiosos, els impossibles. És a dir, pensar en obert permet la innovació.

Qualsevol expressió artística a la via pública suposa en el públic un efecte sorpresa que, moltes vegades, no existeix en els espectacles convencionals. I apropa la cultura a tot tipus d'usuaris. Un dels elements que les defineix és el concepte de proximitat i de detall, molt més que no pas en recintes tancats.

Afavoreixen la diversitat en els formats i en les propostes. Fomenten la participació dels espectadors-assistents, apropen llenguatges artístics al públic, democratitzen l'art, socialitzen i possibiliten la integració i la inclusió.

Les arts de carrer són cultura, són tradició; ens fan sentir, pensar, compartir... i per tant, han de ser considerades igual que qualsevol altre expressió artística.

Barcelona i Catalunya en relació a Les Arts de Carrer. (extracte resumit de l'article d'Anna Giribet)

Catalunya és un dels màxims exportadors mundials de creacions en arts de carrer i espai públic. En la conversa inaugural de FiraTàrrrega 2019, Xavier Antich deia que «l'espai públic és el lloc que els cossos acaben transformant; per això l'espai públic és literalment ingovernable». La vitalitat i riquesa de l'escena actual de les arts de carrer catalanes és un fet —reconegut internacionalment—, i per entendre-ho és imprescindible començar amb una aproximació des de l'urbanisme.

George-Eugèn Haussman, (polític, 1809-1891) va convertir París en una xarxa al servei d'una ciutat en moviment. Frederik Law Olmsted (arquitecte paisatgista, 1822-1903) va dissenyar un entorn rural com Central Park al cor de Nova York. Ildefons Cerdà (urbanista, 1815-1876) va idear un teixit urbanístic a Barcelona. Tres figures de l'època moderna que van canviar les seves ciutats. Més enllà de la forma, es van preocupar per la vida de la ciutat, la convivència. Haussman lluitava per aconseguir una ciutat accessible, Olmsted per una ciutat sociable i Cerdà somiava amb una ciutat igualitària. *Accessible, sociable i igualitària.*

El llibre *Construir i habitar*, del sociòleg i historiador nord-americà Richard Sennett, comença així: «L'arquitecte català Ildefons Cerdà va ser el primer a posar les paraules *urbanisme* i *urbanista* en un text imprès. (...) Les paraules van aparèixer perquè les condicions de la vida moderna requerien una manera particular d'entendre les ciutats». L'obra posa en relleu, doncs, la figura d'un dels fundadors de l'urbanisme modern.

Amb l'urbanisme, Cerdà iniciava una nova disciplina que tenia com a objecte l'organització i la regulació dels edificis i procurar el benestar de la població que habita una ciutat. L'estructura dels barris, la forma dels edificis, el disseny de les voreres, el traçat dels carrers, la urbanització i la definició dels usos dels espais col·lectius com els parcs o les places; l'urbanisme i l'arquitectura son primordials perquè una ciutat pugui acollir i abraçar les arts de carrer, totes les expressions artístiques que tenen lloc a l'espai públic. Cerdà va assentar les bases urbanístiques d'una ciutat per a tothom; en definitiva, un espai d'igualtat i sociabilitat. Podríem aventurar, a grans trets, que va aplanar el terreny perquè en, el futur, les arts de carrer poguessin entrar a la ciutat i afavorir la convivència dels seus ciutadans.

Als anys setanta, Catalunya va ser un referent de la creativitat en arts de carrer en l'àmbit mundial. Companyies com Comediants, la Fura dels Baus o la Cubana van irrompre i van donar lloc a un nou model d'articulació cultural/creativa. El saber fer de la creativitat d'aquestes companyies ha perdurat entre generacions. És una herència que no podem malbaratar, si no que l'hem d'alimentar.

I en el terreny musical els 80 van veure florir un seguit de grups musicals i artistes que van fer del carrer el seu escenari. Qui no recorda les actuacions d'un grup com De Calle a la "estrella"

Institut de Cultura

Palau de la Virreina
La Rambla, 99
08002 Barcelona
Telèfon 933 161 000
www.bcn.cat/barcelonacultura

de la entrada del metro a la línea 3 a Catalunya o les actuacions del després “Furero” Miky Espuma a la porta del Liceu?

Els músics feien del carrer el seu lloc d'expressió i experimentació al marge de l'anomenada “industria musical” i anaven a cercar directament el seu públic als carrers de la nostra ciutat.

Seria molt llarga la llista d'artistes reconeguts que han passat per les nostres places.

En definitiva

Les arts de carrer necessiten ajuda i protecció. Ja sigui perquè les entenem com una manifestació de la llibertat d'expressió o perquè són una eina bàsica pel creixement i desenvolupament de projectes o carreres artístiques.

És important remarcar que els escenaris “naturals” en que es converteixen carrers o places son moltes vegades els únics espais a que poden accedir un gran nombre d'artistes per mostrar les seves creacions.

L'ordenança de via pública, en el seu article 28.2 estableix les condicions de les actuacions musicals que, fora d'aquestes, resten subjectes a de llicència d'ocupació.

Des de l'Icub i en alguns casos des d'algun districte s'ha vingut regulant un seguit d'activitats artístiques al carrer per tal de donar sortida a la expressió cultural en els termes que aquest informe defineix.

Aquestes activitats estan subjectes a llicència i per tant al pagament de taxa.

Per tot l'exposat en aquest informe demanem que les activitats artístiques que es duguin a terme en espais regulats per l'Ajuntament, ja sigui a través de l'Icub o a través del propi districte, per tal de que puguin tenir el grau de protecció que la seva importància cultural mereix, i tot i estar subjectes a llicència d'ocupació estiguin exemptes de qualsevol taxa per ocupació de la via pública.

Per tant, demanem que:

es modifiqui l'Article 3 de l'ordenança Fiscal en el seu punt 3.10 de la mateixa afegint als supòsits de no subjecció a taxa que en aquest punt es contemplen aquelles activitats artístiques de carrer que es duguin a terme en espais regulats per l'Ajuntament de Barcelona, ja sigui a través de l'Icub o a través dels propis Districtes de la Ciutat.

ACTIVITATS ECONÒMIQUES A L'ESPAI PÚBLIC

Les Taxes per activitats desenvolupades a l'espai públic es fonamenten en la aportació/compensació a la ciutadania pels beneficis obtingut per l'ús privatiu d'un bé de domini públic, pensat pel gaudi i ús de la ciutadania en general.

És lògic que les activitats econòmiques que obtenen beneficis econòmics de l'explotació de la Via Pública reverteixin i contribueixin part d'aquells a les arques públiques.

Quan des de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona o dels diferents Districtes de la Ciutat, s'organitza i es coordina l'obtenció d'autoritzacions artístiques per produir activitat cultural a la Via Pública, en base a tot allò anteriorment exposat, cal entendre que la reversió dels beneficis a la ciutadania no s'obté en termes monetaris si no en termes culturals i de gaudi general de la producció artística que es desenvolupa a la ciutat de forma gratuïta o en forma de contribucions voluntàries.

Igualment l'Ajuntament organitza les activitats culturals al carrer preveient la prevalença dels espais menys molestos per al trànsit comú veïnal i prenent les precaucions acústiques i d'horari adequades per a no generar molèsties al veïnat.

Per tot l'exposat, es proposa la modificació de l'ordenança fiscal 3.10, per tal que les activitats culturals al carrer, sempre que siguin regulades, organitzades i coordinades des de l'àrea de cultura de l'Ajuntament de Barcelona o els diferents Districtes de la Ciutat restin no subjectes a la taxa derivada de dita ocupació de la via pública.

Als efectes de concretar aquestes activitats culturals no subjectes a taxa, es proposa que l'ordenança prevegi que es consideren arts de carrer tota forma de representació amb finalitats artístiques ofertes a l'espai públic de manera gratuïta, entenent per activitat artística les activitats de música, estàtues humanes, teatre, circ i dansa.

Barcelona 29-3-2021

**Ajuntament
de Barcelona**

2021.03.30 13:41:02
+02'00'

Coordinador Executiu programes Cultura Viva